

Nasjonal samarbeidsgruppe for medisinsk og helsefaglig forskning (NSG)

Referat fra møte 12. desember 2008

Tid: 12. desember 2008 kl. 13 – 17

Sted: Radisson SAS Airport Hotell, Gardermoen

Tilstede:

Erlend B. Smeland (møteleder)	<i>Helse Sør-Øst RHF</i>
Ole Sejersted	<i>Helse Sør-Øst RHF</i>
Gudmund Marhaug	<i>Helse Midt-Norge RHF</i>
Jan Norum	<i>Helse Nord RHF</i>
Anne Husebekk	<i>Helse Nord RHF</i>
Stig Slørdahl	<i>NTNU</i>
Gerd Kvale	<i>Universitetet i Bergen</i>
Per Omvik	<i>Universitetet i Bergen</i>
Haakon Breien Benestad	<i>Universitetet i Oslo</i>
Sigbjørn Fossum	<i>Universitetet i Oslo</i>
Arnfinn Sundsfjord	<i>Universitetet i Tromsø</i>
Camilla Stoltenberg	<i>Folkehelseinstituttet</i>
Anita Ø. Lyngstadaas	<i>Helsedirektoratet</i>
Monica W. Nortvedt	<i>Høgskolen i Bergen / Nasjonalt råd for helse- og sosialutdanningene</i>
Kari Toverud Jensen	<i>Høgskolen i Oslo</i>
Hilde Jerkø	<i>Norges forskningsråd</i>
Signe Bang	<i>Norges forskningsråd</i>
John-Arne Røttingen	<i>Kunnskapssenteret</i>
Maiken Engelstad	<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>
Kjetil Bordvik	<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>
Finn-Hugo Markussen	<i>Kunnskapsdepartementet</i>
Leif Arild Fjellheim	<i>SAFO</i>
Jørund Straand	<i>Allmennt medisinsk forskningsenhet</i>

Inviterte:

Geir Arnulf	<i>Kunnskapsdepartementet</i>
Ole A. Andreassen	<i>Ullevål universitetssykehus HF</i>
Gunnar Sivertsen	<i>NIFU STEP</i>

Sekretariatet:

Øystein Krüger	<i>Helse Sør-Øst RHF</i>
Barbra Noodt	<i>Helse Sør-Øst RHF</i>
Randi Vad (referent)	<i>Helse Sør-Øst RHF</i>

Forfall:

Bente Mikkelsen (leder)	<i>Helse Sør-Øst RHF</i>
Tove Strand	<i>Helse Sør-Øst RHF</i>
Daniel Haga	<i>Helse Midt-Norge RHF</i>
Odd Søreide	<i>Helse Vest RHF</i>
Stener Kvinnsland	<i>Helse Vest RHF</i>
Helge Klungland	<i>NTNU</i>
Olav Helge Førde	<i>Universitetet i Tromsø</i>
Mari Nes	<i>Norges forskningsråd</i>
Arnfinn Aarset	<i>FFO</i>

Sak 10/08 Godkjenning av innkalling og sakliste.
Innkallingen og dagsorden for møtet ble godkjent.

[En sak ble meldt inn under eventuelt.](#)

Sak 11/08 Godkjenning av referat fra møte i NSG 23. mai 2008.
Referatet ble godkjent.

Sak 12/08 Dobbeltkompetanseløp innen medisin.
I forkant av møtet ble det samme dag avholdt et seminar i regi av NSG om dette tema. [Alle presentasjonene fra seminaret er lagt ut på egen nettside.](#)

Under diskusjonen i seminaret og møtet ble det påpekt at:

- Universitetene må tyngre inn i prosessen
- NSG kan inneha en koordinerende rolle
- Alternative finansieringsmodeller bør vurderes
- Kvalitetsaspektet må tydeliggjøres enda bedre
- NSG kan bidra til evaluering av pilotprosjektene
- Det også bør fokuseres på andre profesjoner enn medisin.

Handlingsplanen revideres i henhold til innspillene gitt under seminaret og møtet.

Vedtak:

1. NSG tilrår handlingsplanen med de endringer man er blitt enige om i løpet av seminaret og diskusjonen i NSG.
2. Arbeidsutvalget for NSG bemyndiges til å følge opp saken videre. Utvalget vil innhente ekstern kompetanse fra bl.a. Den norske legeförening.

Sak 13/08 NSGs nasjonale satsingsområder
NSG behandlet forslag til mal for nasjonale satsinger, samt foreslåtte krav til innhold og indikatorer for måloppnåelse. Notatene omarbeides i tråd med innspillene gitt i møtet, og ferdigstilles av arbeidsutvalget for NSG.

I tillegg godkjente NSG grunnlagsdokumentet for "Alvorlige psykiske lidelser" etter at leder Ole A. Andreassen hadde redegjort for de endringene som er foretatt. Dokumentet oversendes alle de fire regionale samarbeidsorganene for endelig godkjenning av satsingen.

Status for øvrige satsinger:

- Det vises til framlagt statusrapport for "NevroNor" (vedlegg 4).
- "Unikard": Leder Ole Sejersted vil legge fram forslag til oppstartspakke (som bl.a. inkluderer ansettelse av koordinator) på neste møte i Samarbeidsorganet for Helse Midt-Norge og NTNU.
- Skrivegruppen for "Muskel- og skjelettlidelser" leverer sitt grunnlagsdokument på nyåret 2009.
- Skrivegruppen for "Kreft" har avventet skrivearbeidet til malen for nasjonale satsinger er vedtatt.
- Universitetssamarbeidet (Samarbeidsorganet Helse Nord RHF – Universitetet i Tromsø) har utnevnt 3 representanter til skrivegruppen for "Helsetjenesteforskning". De tre øvrige regionale samarbeidsorganene vil bli invitert til å oppnevne representanter til gruppen. Kunnskapssenteret ønsker også en representant i skrivegruppen.

Vedtak:

1. NSG anbefaler at foreslått mal legges til grunn for beskrivelser av satsingsområdene. Malene revideres ved behov av arbeidsutvalget for NSG.
2. NSG beslutter at foreslåtte krav til innhold legges til grunn ved beslutning av satsingsområder og at indikatorene for måloppnåelse med de endringer som framkom i møtet, danner utgangspunkt for evaluering av satsingsområdene.
3. NSG tilrår foreslått satsing innen "Alvorlige psykiske lidelser" som nasjonalt satsingsområde under forutsetning av tilslutning fra de fire regionale Samarbeidsorganene.

Sak 14/08 Nasjonalt råd for biobanker og helsedata.

I rapporten "Gode biobanker – bedre helse" foreslås det at det skal opprettes et "Nasjonalt råd for biobanker og helsedata" som skal organiseres under NSG. Det er ikke avklart om NSG skal tillegges dette ansvaret.

Vedtak:

1. NSG sier seg villig til å påta seg ansvaret for "Nasjonalt råd for biobanker og helsedata" dersom samarbeidsgruppen får dette oppdraget. NSG legger til grunn at departementene vurderer de formelle sidene ved en plassering av rådet under NSG.

Sak 15/08 Etikk i forskning.

På forrige møte i NSG 23. mai 2008 ble sekretariatet bedt om å forberede en sak innen etikk i forskning. Sekretariatet har laget en oversikt over tiltak som understøtter god etisk standard og kvalitet i forskningen. Saken har vært behandlet i de regionale samarbeidsorganene i løpet av høsten.

NSG drøftet hvilke tiltak samarbeidsgruppen bør ha mest fokus på. Arbeidsutvalget vil konkretisere oversikten ytterligere basert på kommentarene i møtet.

Vedtak:

1. NSG støtter forslag til prioriterte tiltak for implementering av enhetlig praksis knyttet til forskningsetikk.
2. Arbeidsutvalget for NSG utarbeider utkast til handlingsplaner for implementering som legges frem for NSG i kommende møte.
3. Andre aktører innen forskningsetikk holdes orientert om saker som er til behandling i NSG. Der det er relevant vil disse bli invitert.

Sak 16/08 Retningslinjer for habilitetsvurdering ved behandling av forskningssøknader.

Helse Sør-Øst RHF har utarbeidet retningslinjer for habilitetsvurdering ved behandling av forskningssøknader.

Vedtak:

1. Medlemmene i NSG bes om innspill og kommentarer til foreslått skjema for interessekartlegging og rutiner for habilitetsvurdering. Arbeidsutvalget for NSG innarbeider innspillene.

2. Revidert forslag til skjema og rutiner legges frem for NSG i kommende møte med tanke på anbefaling om at alle medlemmer i NSG som tildeler forskningsmidler legger samme skjema og prinsipper til grunn i egne tildelingsprosesser.

Sak 17/08 Finansiering og gjennomføring av forskning relatert til ny og kostbar teknologi.

Spørsmålet om hvordan kostbare offentlig kliniske studier skal finansieres er ikke avklart. Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helsetjenesten har anbefalt at det opprettes en nasjonal pott til dette formålet, men dette kommer tidligst med i statsbudsjettet for 2010. Rådet har derfor bedt RHFene vurdere om de for 2009 i fellesskap kan finansiere en norsk studie av Avastin versus Lucentis som en felles nasjonal satsing. Saken har vært drøftet i RHFenes strategigruppe for forskning, som uttrykte bekymring for at slike studier vil beslaglegge en betydelig andel av forskningsmidlene som RHFene har til rådighet. Saken har også vært behandlet i RHFens AD møte, som prinsipielt ønsker finansiering fra ulike kilder til denne typen studier. Det skal nedsettes en arbeidsgruppe som skal se nærmere på finansieringsmuligheter for denne studien.

I diskusjonen framkom forslag om å kjøre studien som en enarmet fase to studie, som vil være vesentlig rimeligere.

Vedtak:

1. I påvente av en nasjonal pott til finansiering av offentlige initierte kliniske studier som grunnlag for prioriteringsbeslutninger, anbefaler NSG at de fire RHFene bidrar til å utarbeide en løsning for gjennomføring av Lucentis/Avastin-studien i 2009.

Sak 18/08 Begrensede midler fra Norges forskningsråd til frie forskerinitierte prosjekter.

Sigbjørn Fossum, *Universitetet i Oslo*, innledet til diskusjon.

En høyere andel av forskningsvirksomheten ved institusjonene finansieres nå gjennom eksterne midler, som tildeles etter konkurranse og til et mindre antall større prosjekter. Dette innebærer at selv om det totalt sett bevilges mer midler til forskning, opplever stadige flere vitenskapelig ansatte problemer med å skaffe finansiering til egen forskning. I tillegg vanskeliggjøres forskernes mulighet til å forfølge selvstendige ideer og etablere egen forskningsgruppe. Spesielt er det en stor utfordring at det er lite midler til frie prosjekter, spesielt innen grunnforskning.

Flere etterlyste i diskusjonen bedre dokumentasjon av utviklingen av finansieringen av basalmiljøene over tid, som grunnlag for videre diskusjon av saken. Det ble videre vist til utredningen "[Evne til forskning](#)" i regi av Norsk Vitenskapsakademi som nylig ble fremlagt.

Vedtak:

1. Saken følges opp av arbeidsutvalget for NSG, og meldes inn til de regionale samarbeidsorganene. I tillegg oppfordres det nasjonale dekanmøtet til å se på utfordringen vedrørende dokumentasjonsbehov og hvilke tiltak som bør iverksettes.

- Sak 19/08 NSG 2008 – virksomhet sett i forhold til mandat.**
NSG har i overveiende grad oppfylt sitt mandat i løpet av 2008. Punkt 7 i mandatet følges opp av arbeidsutvalget for NSG.
- Sak 20/08 Møteplan for NSG 2009.**
Sekretariatet sender ut forslag til møtedatoer pr. e-post.
- Sak 21/08 Orienteringssaker:**
- a. Arbeidet med forskningsmeldingen 2009.**
Geir Arnulf, *Kunnskapsdepartementet*, informerte om arbeidet med [Forskningsmeldingen 2009](#).

Presentasjonen følger vedlagt.
 - b. Program for omstilling og utvikling i Helse Sør-Øst RHF (hovedstadsprosessen).**
Saken utsettes til neste møte.
 - c. Felles database for informasjon om vitenskapelig publisering.**
Gunnar Sivertsen, *NIFU STEP*, orienterte om "Norsk vitenskapsindeks".

Presentasjonene for orienteringssakene 21c-e er vedlagt referatet.
 - d. Registrering av forskningsaktiviteten i helseforetakene 2007.**
Gunnar Sivertsen, *NIFU STEP*, orienterte om saken.
 - e. Utvikling av norsk forskning sett i forhold til andre land.**
Gunnar Sivertsen, *NIFU STEP*, orienterte om saken.
 - f. Beslutningssystem for vurdering av søknader om forskningsinfrastruktur til Norges forskningsråd.**
Hilde Jerkø, *Norges forskningsråd*, orienterte om implementering av nasjonal strategi for forskningsinfrastruktur.

Presentasjonen er vedlagt referatet.
 - g. Utvikling av medisinske kvalitetsregistre.**
Maiken Engelstad, *Helse- og omsorgsdepartementet*, informerte om hvordan departementet ser for seg fremtidig utvikling av kvalitetsregistre.

Presentasjonen er vedlagt referatet.
 - h. Referater:**
- *møte i arbeidsutvalget for NSG 5. november 2008*

NSG tar referatet til orientering.
- Sak 22/08 Eventuelt:**
- a. Innovasjonsmeldingen 2008.**
Maiken Engelstad, *Helse- og omsorgsdepartementet*, informerte kort om den nye innovasjonsmeldingen 2008 ([Stortingsmelding nr. 7 \(2008-2009\) – "Et nyskapende og bærekraftig Norge"](#)).

15. desember 2008